



Westinghouse Electric Sweden AB  
SE-721 63 Västerås  
Sweden

Regeringskansliet

103 33 Stockholm

Sida: 1 av 8

Er ref: KN2024/01472

Vår ref: WSE0052385

Projekt nr:

Vår handläggare: Tomas Öhlin

Avd: SEP

Telefon: 021-34 73 65

e-post: ohlintn@westinghouse.com

Datum: 2024-08-29

## Svar från Westinghouse Electric Sweden AB på remiss av Strålsäkerhetsmyndighetens förslag om värdering av ny reaktorteknik (diarienummer KN2024/01472), SSM2024-984

I föreliggande skrivelse lämnas synpunkter från Westinghouse Electric Sweden AB (WSE) på Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) rapport med diarienummer SSM2024-984 samt SSM promemoria med diarienummer SSM2024-984-2.

Inledningsvis konstateras att detta ärende inte avser befintlig kärnteknisk verksamhet i Sverige varför WSE:s synpunkter lämnas i egenskap av potentiell leverantör av nya kärnkraftreaktorer för nybyggnation i Sverige.

På en övergripande nivå kan konstateras att WSE ser positivt på etablering av en möjlighet till värdering av ny reaktorteknik genom den föreslagna ändringen i förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten, inklusive kriterier för sökanden samt föreslagna principer för finansiering av en sådan värdering.

WSE ser i grunden mycket positivt på etablering av den möjlighet som SSM föreslår att få en möjlighet att innan tillståndsprövning få en bedömning från SSM av olika väsentliga strålsäkerhetsfrågor som rör ny reaktorteknik och att en sådan bedömning kan begäras av Westinghouse, som egen organisation eller i samverkan med tillståndshavare och/eller ägarbolag. WSE:s synpunkter utvecklas i Bilaga 1 härtill och kan sammanfattas enligt följande:

### Kopia till:

Export control information	ECCN: Non dual Use	Country of origin: SE
----------------------------	--------------------	-----------------------

\* Electronically approved records are documented in the Electronic Document Management System (PRIME).

Information included in this material is proprietary and confidential and cannot be disclosed or used for any reason beyond the intended purpose without the prior written consent of Westinghouse Electric Sweden AB.

Telephone  
+46 21 34 70 00

Telefax  
+46 21 18 94 71

Corporate identity No  
556070-6359

Bankgiro  
373-1189

Web Site  
[www.westinghousenuclear.com](http://www.westinghousenuclear.com)

- WSE anser att det bör finnas möjligheter för den ansökande att själv definiera vilka frågeställningar som SSM skall ta ställning till vid värdering av den nya reaktortekniken.
- WSE anser att det är väsentligt att utlåtandet från SSM i en sådan frågeställning måste ha en hög grad av pålitlighet (även om vi inser att utlåtandet inte kan vara bindande) och vid behov skall kunna vara sekretessbelagt då svaret kan ha betydande finansiell inverkan.

## BILAGA

### Bakgrund

”Akademiskt-industriellt kärntekniskt initiativ för att uppnå en framtida hållbar energiförsörjning” ANItA, är ett kompetenscentrum med målet att samla akademisk och industriell kärnteknisk kompetens, utreda förutsättningarna för införandet av så kallade små modulära reaktorer (SMR) samt lägga fram möjliga scenarier för deras användning.

Westinghouse Electric Sweden (WSE) har bidragit på olika sätt till arbetet inom ANItA och bland annat medverkat i framtagande av en arbetsrapport inom arbetspaket E.2 som behandlar tillståndprocessen; ”Strålsäkerhet och små modulära reaktorer (SMR) – Rapport från ANItA E2. Version 3.0” (finns via ANItA hemsida). I arbetsrapporten så ges bland annat förslaget:

”Det finns således ett behov i Sverige av att införa någon form av process där SSM ger ett förhandsbesked avseende en viss anläggning tidigt i processen.”

WSE bedömer att det arbete SSM gjort i ett första steg via ”Utveckling av regelverk och andra åtgärder för befintlig och framtida kärnkraft (slutredovisning)” (SSM2022-6007-7, 2023-08-08) samt nu via förslaget i Rapport SSM2024-984 ligger väl i linje med det ovan nämnda förslaget i ANItA, varför WSE ser mycket positivt på etablering av den möjlighet som SSM föreslår att få en möjlighet att innan tillståndsprövning få en bedömning från SSM av olika väsentliga strålsäkerhetsfrågor som rör ny reaktorteknik.

WSE är av uppfattningen att denna möjlighet inte bör begränsas till SMR utan i enlighet med förslaget i SSM2024-982 skall kunna tillämpas på olika typer av ny reaktorteknik (men inte på befintliga kärntekniska anläggningar) för användning i Sverige.

Övergripande synpunkter

WSE konstaterar som inledningsvis framhållits att SSM2024-984 inte avser befintlig kärnteknisk verksamhet i Sverige varför WSE:s synpunkter lämnas i egenskap av potentiell leverantör av nya kärnkraftreaktorer för nybyggnation i Sverige.

På en övergripande nivå ser WSE mycket positivt på att förfarandet enligt SSM2024-984 ger möjlighet för WSE att själva kunna formulera frågeställningar till SSM avseende ny reaktorteknik för användning i Sverige (om det är lämpligt i samverkan med tillståndshavare eller ägarbolag).

WSE konstaterar ur detta perspektiv avseende de huvudsakliga förslagen i SSM 2024-984:

Förslag	Synpunkt
” uppgiften tilldelas SSM genom ändring i förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten. Ett förslag till författningstext redovisas i rapporten.”	WSE ser detta som ett bra sätt att få en möjlighet till värdering av ny reaktorteknik. Vi ser positivt på förslaget och har inga direkta synpunkter på förslaget till författningstext.
”SSM får genomföra uppgiften om sökanden uppfyller två kriterier som innebär att...”	WSE ser positivt på denna del av förslaget. Vi ser de kriterier som anges för sökande som rimliga.
” SSM bemyndigas att meddela närmare föreskrifter om vad en ansökan om värdering av ny reaktorteknik ska innehålla.”	WSE ser det som rimligt att SSM får bedöma om en ansökan om värdering av ny reaktorteknik kan genomföras ur olika aspekter men vi anser att det är väsentligt att den ansökande själv får formulera frågeställningen och sammanställa underlaget. Detta kommenteras mer i detalj nedan.
SSM får ta ut avgifter för arbetet med värderingarna.	WSE ser det som rimligt att SSM för arbetet med värderingen får ta ut en avgift som ”motsvarar kostnaderna
SSM bemyndigas att meddela föreskrifter om avgifternas storlek.	för det arbete som utförs <sup>1</sup> ” och att detta skall framgå av kommande föreskrifter.

<sup>1</sup> Konkret uppfattar WSE detta som att arbetet med värdering sker på löpande räkning baserat på de kostnader SSM har för det arbete som SSM utför för att genomföra aktuell värdering.

Frågan om innehållet i ansökan beskrivs utförligare i fortsättningen av denna bilaga.

WSE har även synpunkter på två andra delar av SSM2024-984:

- WSE anser att det är väsentligt att utlåtandet från SSM i en sådan frågeställning där WSE skulle kunna begära förhandsbesked måste ha en hög grad av pålitlighet (även om vi inser att utlåtandet inte kan vara bindande).
- Behovet av sekretess.

Dessa synpunkter lämnas mer utförligt i fortsättningen av bilagan.

### Innehållet i ansökan

WSE ingår i den globala Westinghouse koncernen och utvecklingen av ny reaktorteknik sker i huvudsak utanför Sverige. WSE kommer dock troligen att ha en roll i en eventuell tillståndsprocess för etablering av Westinghouse reaktorteknik (t ex AP1000<sup>®</sup>, AP300 eller eVinci<sup>™</sup>) i Sverige. Dessa reaktortekniker kommer då typiskt sett att vara granskade och accepterade av strålsäkerhetsmyndigheter i andra länder varför WSE inte för egen del ser behovet av en möjlighet till en förhandsvärdering av en ny reaktorteknik från SSM (även om vi principiellt är positiva till att en sådan möjlighet etableras).

Vi ser däremot behovet av att innan tillståndsprövningen för en reaktor i Sverige kunna klarställa olika frågeställningar rörande acceptans av aktuell reaktorteknik (i vid mening) i relation till SSM föreskrifter.

Två exempel på sådana frågeställningar hämtade ur ANItA-rapporten som skulle kunna vara aktuella i samband med införande av ny reaktorteknik är:

- Tillståndsprocess för mekaniska anordningar. I kap. 4 SSMFS 2008:13<sup>2</sup> specificeras krav för mekaniska anordningar avseende kvalitetsklassindelning, konstruktion, utförande och installation. Det finns tydlig praxis i Sverige för hur föreskriften ska tolkas exempelvis kring utformningen av konstruktionsspecifikationer och de i dessa specifikationer ingående konstruktionsföresättningar, kravet på användning av ackrediterat kontrollorgan och att kontrollorgan är ackrediterade mot föreskriftens krav. I andra länder finns annan praxis på detta område. Det skulle alltså kunna vara aktuellt att begära en värdering av om en annan praxis skulle kunna vara acceptabel och i samband med ansökan ge konkreta exempel på det föreslagna alternativet.
- Ett alternativ till traditionell hantering av kvalitetssäkring för utrustningar i kärnkraftsreaktorer är via prövning av standardutrustningar för användning i vissa säkerhetstillämpningar. Ett exempel på undersökning av sådana alternativ har påbörjats av vissa verksamhetsutövare i Sverige för användning i befintliga anläggningar. Det skulle alltså kunna vara aktuellt att begära en värdering av om en sådan praxis skulle kunna vara

---

<sup>2</sup> WSE är medvetna om att SSMFS 2008:13 kommer att ersättas men används trots detta som ett hypotetiskt exempel.

acceptabel och i samband med ansökan ge konkreta exempel på tillämpning av det föreslagna alternativet.

Dessa exempel åskådliggör att inte bara tekniska lösningar utgör en reaktorteknik utan även möjlig acceptans från SSM av de processer som använts vid konstruktion av reaktorn är väsentliga att kunna få belysta för att uppnå en effektiv och förutsägbar tillståndprocess.

Det kan även finnas behov från WSE av värdering av unika lösningar som utgör en del av en ny reaktorteknik avseende uppfyllnad av krav från SSM.

WSE anser att det är väsentligt att den ansökande skall ha frihet att själv formulera den frågeställning som denne ansöker om att SSM skall värdera samt ge erforderligt underlag för att SSM skall kunna bedöma hur den ansökande avser hantera frågeställningen. SSM2024-984 innehåller vissa skrivningar<sup>3</sup> som kan uppfattas som att myndigheten avser begränsa den ansökandes möjlighet att själv formulera frågeställningen.

Även om WSE:s uppfattning är att utgångspunkten bör vara att sökanden ska få formulera frågeställningen så bör det finnas förutsättningar för myndigheten att efter samråd med den ansökande kunna avstå från att värdera en viss frågeställning om motiv finns för detta.

---

<sup>3</sup> Ett exempel på en sådan skrivning är att SSM avser ” ta ställning till om och hur innehåll i en ansökan om värdering av ny reaktorteknik kan preciseras på myndighetsnivå, t.ex. handbok eller föreskrifter”.

### Pålitlighet hos värderingen

SSM skriver i SSM2024-984:

”Värderingen utgör inte ett bindande förhandsbesked om att kraven för tillstånd är uppfyllda eller inte. SSM kan göra en annan bedömning i prövningen av ansökan om tillstånd. En ändrad bedömning skulle t.ex. kunna bero på att underlaget vid prövning av tillstånd är mer omfattande medan värderingen av ny reaktorteknik genomförs med vissa avgränsningar utifrån specifika frågeställningar. Vidare kan förutsättningarna för bedömningar ändras över tid, t ex. genom ändringar av lagar eller föreskrifter eller att ny kunskap eller information har tillkommit.”

Det är uppenbart att den ansökande vid ett positivt resultat av en värdering från SSM i en viss frågeställning kommer att inkludera detta som en bas för kontrakt, budget och tidsplan för en reaktorleverans och att en sådan värdering då måste ha en hög grad av pålitlighet<sup>4</sup>. WSE inser att om ”underlaget vid prövning av tillstånd är mer omfattande” så kan detta påverka giltigheten hos värderingen och att det ålägger den ansökande att ge tillräckligt underlag, samt att acceptans av ett angreppssätt/en metodik i en värdering från SSM inte betyder att en godtycklig tillämpning kommer att godkännas. WSE inser även att ”ändringar av lagar eller föreskrifter” kommer att medföra att en värdering kan ändras. WSE vill dock framhålla att värderingen måste ha en hög grad av pålitlighet för att tjäna sitt syfte och att ”ny kunskap eller information” inte får innebära att bedömningen godtyckligt kan ändras.

---

<sup>4</sup> Värderingen utgör ur leverantörens synpunkt en form av riskhantering avseende en viss aspekt av tillståndsprocessen och kan motivera en förkortad tidsplan och minskat riskpålägg. Detta förutsätter dock pålitlighet hos värderingen.

## Sekretess

I enlighet med vad WSE tidigare framfört under ”Pålitlighet hos värderingen” så kan resultatet av en värdering ha en stor finansiell betydelse. Detta innebär att frågan om sekretess är väsentlig; detta gäller såväl ett positivt besked (t ex skulle en acceptans från SSM av ett visst angreppssätt/metodik kunna användas av andra reaktorleverantörer) som ett negativt besked (som kan ha betydelse för såväl relationen med potentiella köparen av aktuell reaktorteknik). Det är således väsentligt att:

- Om en sökande skulle ansöka om en värdering av ny reaktorteknik så skall det finnas en möjlighet för sökanden att begära att värderingen och resultatredovisningen omfattas av sekretess.
- Arbets sättet och redovisningen av värderingen inom och från SSM måste sedan ske med vederbörlig sekretess.

SSM säger i SSM2024-924 följande på denna punkt:

”SSM bedömer att det inte finns något behov av att anpassa sekretessreglerna för processen med värdering av ny reaktorteknik, då myndigheten kan använda sig av befintliga sekretessregler som normalt också tillämpas på myndigheten vid begäran om allmänna handlingar i enlighet med 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen (1949:105). I offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, finns vissa bestämmelser som skulle kunna tillämpas beroende på innehållet i det underlag som finns i ärendet och som anges nedan. Av 30 kap. 23 § 1 OSL, i kombination med 9 § första stycket offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) samt punkt 9 i bilagan till förordningen, framgår att sekretess gäller hos SSM för verksamhet som består i utredning, planering, tillståndsgivning, tillsyn och stödverksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.).

WSE har tidigare konstaterat i ”Innehållet i värderingen” att vi bedömer det väsentligt att en möjlighet till tidig värdering även bör omfatta de processer som använts vid konstruktion av reaktorn. Möjligheten att tidigt få acceptans för dessa processer är väsentliga att kunna få tidigt värderade av SSM (innan tillståndsprövning och troligen innan kontraktstecknande för reaktorn) för att uppnå en effektiv och förutsägbar fortsatt tillståndsprocess. WSE konstaterar att i underlaget till SSM för värdering av dessa processer så är det lämpligt att delge SSM exempel på av Westinghouse tänkt tillämpning av dessa processer för aktuell reaktorteknik. Sekretess avseende dessa processer (och möjligheten att få acceptans för dessa) i aktuellt skede (innan kontraktstecknande) är väsentligt för leverantören av finansiella skäl. I SSM2022-6007-7 framgick att det inte ansågs helt säkert att det befintliga regelverket är tillräckligt omfattande.

WSE anser att sekretessfrågan är väsentlig för att uppnå syftet med en tidig värdering av det slag som föreslås i SSM2024-924 och delar den tidigare framförda farhågan av känsliga uppgifter som förekommer i ärenden om värdering av ny reaktorteknik kanske inte skyddas genom. WSE önskar

att sekretessens omfattning tydliggörs och även att sekretess i fall där så befinns påkallat kan gälla för en längre tid än 20 år.

Med vänlig hälsning  
Westinghouse Electric Sweden AB

*Mikael Pellfolk\**  
Fristående Miljö, hälsa och säkerhet



\*\*This page was added to the quality record by the PRIME system upon its validation and shall not be considered in the page numbering of this document.\*\*

## Approval Information

Author Approval Wässman Marie K Aug-29-2024 08:08:36

Reviewer Approval Öhlin Tomas Aug-29-2024 08:11:21

Approver Approval Pellfolk Mikael Aug-29-2024 08:28:36

Files approved on Aug-29-2024

\*\*\* This record WSE0052385 Rev 0 was final approved on 08/29/2024 08:28:36 (This statement was added by the PRIME system upon its validation).